

Udruženje Slavistički komitet u BiH
Franje Račkog 1
71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina-Federacija Bosne i Hercegov.
Kanton Sarajevo - GRAD SARAJEVO
GRADSKO VIJEĆE

PRIMLJENO: 24 JAN 2023			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01-GV-04	104	23	

Gradsko vijeće Grada Sarajeva
Odbor za dodjelu Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva
Hamdije Kreševljakovića 3/1
71000 Sarajevo

**Predmet: Prijedlog izbora akademika Senahida Halilovića za
Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja**

I. Skupština Udruženja Slavistički komitet na godišnjoj sjednici održanoj 28. 12. 2022. godine jednoglasno je donijela Odluku (br. 12-01/2022) o pokretanju inicijative za kandidaturu akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja. Udruženje Slavistički komitet je zavedeno za obavljanje djelatnosti na teritoriji Bosne i Hercegovine u Registru udruženja građana Kantona Sarajevo: <https://mpu.ks.gov.ba/udruzenja/tabela>.

II. Odluka Skupštine Udruženja Slavistički komitet upućena je Odsjeku za bosanski, hrvatski i srpski jezik Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu te Institutu za jezik Univerziteta u Sarajevu 12. 1. 2023. godine s molbom da se vijeća navedenih organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu, u kojima S. Halilović radi više od četrdeset godina, izjasne o tome da li podržavaju prijedlog Skupštine Slavističkog komiteta. Vijeće Odsjeka za bosanski, hrvatski i srpski jezik na 17. sjednici održanoj 16. 1. 2023. jednoglasno je podržalo prijedlog Slavističkog komiteta. Odluku (br. 01/34/23) o podršci prijedloga Slavističkog komiteta donijelo je i Naučno vijeće Instituta za jezik na sjednici održanoj 20. 1. 2023. godine.

III. Odlukom Skupštine Slavističkog komiteta naloženo je da se sačini prijedlog kandidature te, u skladu sa gore rečenim, Slavistički komitet – uz podršku Odsjeka za bosanski, hrvatski i srpski jezik Univerziteta u Sarajevu i Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu – Odboru za dodjelu Šestoaprilske nagrade podnosi sljedeći prijedlog.

PRIJEDLOG

izbora akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja

Slavistički komitet predlaže Odboru za dodjelu Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva da Senahida Halilovića, člana Akademije nauka i umjetnosti BiH i redovnog profesora Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, nagradi Šestoaprilskom nagradom Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja. Svoj prijedlog zasnivamo na tome što je akademik Senahid Halilović:

1. najutjecajniji i najpoznatiji bosanski lingvist: svojim knjigama, radovima, projektima, predavanjima u zemlji i inostranstvu – svojom ukupnom naučnom i stručnom aktivnošću – od devedesetih godina do danas dao je najveći doprinos afirmaciji bosanskog jezika i razvoju bosnistike; tome su dokaz i autorove knjige koje su štampane u preko 100.000 primjeraka, što ga čini najtiražnijim autorom u BiH u posljednjih 30 godina;
2. u ratnim i poratnim godinama njegov značaj u standardizaciji bosanskog jezika je historijski. Objavlivanjem *Pravopisa bosanskoga jezika* 1996. godine bosanski jezik dobio je svoju standardnu formu, a radeći na Filozofskom fakultetu u Sarajevu Halilović je imao najznačajniji udio u obrazovanju i odgoju stručnih i naučnih kadrova u oblasti bosnistike: nastavnika i profesora bosanskog jezika te lingvista bosnista;
3. dijalektolog koji je prvi u Bosni i Hercegovini pokrenuo istraživanja u oblasti urbane dijalektologije: pod njegovim rukovodstvom realiziran je projekt koji je rezultirao knjigom *Govor grada Sarajeva* (2009), čime je Sarajevo postalo jedan od rijetkih glavnih gradova koji ima monografiju svoga govora; pod njegovim mentorstvom, u okviru magistarskih i doktorskih teza, nastavljena su istraživanja sarajevskog govora;
4. dijalektolog koji je prvi u Bosni i Hercegovini pokrenuo veliku sintezu u oblasti *arealne lingvistike*: pod njegovim rukovodstvom u Slavističkom komitetu objavljen je *Bosanskohercegovački lingvistički atlas I: Fonetika*, prvi dijalektološki atlas na prostoru srednjojužnoslavenskog jezika dijasistema;
5. lingvist koji je u protekle dvije decenije najviše doprinio otvaranju Bosne i Hercegovine i Sarajeva kao njenog centra u oblasti filologije i našem povezivanju sa

svijetom: aktivnošću na povratku ANUBiH-a u projekt *Općeslavenski lingvistički atlas* (2004–2005); rukovođenjem Microsoftovim projektom prevođenja računarske terminologije s engleskog na bosanski (2006–2007); zasnivanjem *Slavističkog komiteta* (2008), koji je iste godine primljen u *Međunarodni slavistički komitet*, svjetsku zajednicu slavističkih udruženja; uključivanjem Bosne i Hercegovine u *Evropski lingvistički atlas* (2010); organiziranjem *Bosanskohercegovačkih slavističkih kongresa* u Sarajevu (2011. i 2015), koji predstavljaju najveća okupljanja slavista u historiji BiH (preko dvije stotine slavista iz cijelog svijeta);

6. bitno utjecao na organizaciono, programsko i kadrovske usmjerenje u svojoj naučnoj oblasti i instituciji u kojoj radi – na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu: od ak. 1992/93, kada je pozvan da se pridruži malobrojnim nastavnicima koji nisu napustili Sarajevo pod opsadom, Univerzitet i svoje studente i pomogne u očuvanju kontinuiteta rada ove visokoškolske ustanove – pa do danas.

Detaljno obrazloženje prijedloga

Biografija

Senahid Halilović, državljanin Bosne i Hercegovine, rođen je 22. marta 1958. godine u Tuholju kod Kladnja. Osnovnu školu završio je u svom rodnom mjestu 1971. godine. Srednje, gimnazijsko obrazovanje stekao je u Kladnju maturiravši 1975. godine. Studirao je na Pedagoškoj akademiji u Tuzli, a poslije stjecanja više stručne spreme nastavio je studij na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje je i diplomirao na grupi za srpskohrvatski jezik i jugoslovenske književnosti 15. aprila 1980. godine. Na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu S. Halilović je pohađao i postdiplomski studij iz lingvistike i okončao ga odbranom magistarskog rada *Govor Muslimana Tuholja (okolina Kladnja)*, 11. aprila 1985. godine. Pet godina kasnije, 7. maja 1990. godine, na istom fakultetu odbranio je i doktorsku disertaciju pod nazivom *Hercegovački govorni tipovi u međuriječju Neretve i Dubrovačke rijeke*, pred komisijom na čelu sa prof. dr. Asimom Pecom, članom Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Po završetku dodiplomskog studija, školske 1980/81. godine, radio je kao profesor maternjeg jezika u kladanjskoj Gimnaziji. Poslije je, vrlo kratko, radio u Radio-Brčkom, da bi marta 1982. godine bio primljen u stalni radni odnos u Institut za jezik u Sarajevu.

U Institutu su u pravom smislu riječi došli do izražaja radni i stručni kvaliteti S. Halilovića. Radio je predano i napredovao brže od ostalih. Dvije godine bio je u zvanju *asistenta pripravnika*, a samo jednu u zvanju *asistenta*, budući da je 1985. godine, poslije odbrane magistarskog rada, uklonjena formalna prepreka da bude biran u zvanje *asistenta istraživača* u oblasti dijalektologije. U zvanje *naučnog saradnika* izabran je novembra 1990. godine. Rat i agresija prekinuli su njegov rad i napredovanje u Institutu. Početkom školske 1992/93. godine biran je u zvanje *docenta* na predmetu *Dijalektologija* na Filozofskom fakultetu u Sarajevu kao spoljni saradnik. Na Fakultet je prešao početkom 1994. godine, poslije obnovljenog postupka izbora u isto zvanje, ali sada i za predmet *Norma i kultura bosanskog jezika*. Godine 1996. napredovao je u zvanje *vanrednog profesora* na spomenutim predmetima, a 2003. u zvanje redovnog profesora. Bio je član *Kolegija postdiplomskog studija iz lingvistike*, te je na njemu držao kurs iz sociolingvistike i kao *mentor* uspješno izveo dvoje kandidata u izradi magistarskih radova. Član je *Kolegija doktorskog studija iz lingvistike*, a bio je i član *Kolegija doktorskog studija iz lingvističke bosnistike*. Sada vodi dvije kandidatkinje na doktorskom studiju: mr. Enisu Bajraktarević i mr. Sanju Orlandić (iz Crne Gore).

Od januara do jula 1980. godine boravio je na Humboldtovu univerzitetu u Berlinu kao stipendista njemačke vlade, što je, osim za usavršavanje jezika, iskoristio za produbljavaње znanja iz lingvističke teorije njemačkih lingvista devetnaestog i dvadesetog stoljeća.

Budući da je do početka 1994. godine S. Halilović bio u stalnom radnom odnosu u Institutu za jezik, koji je naučnoistraživačka institucija, osnovna zadaća, uz stručno usavršavanje u smislu stjecanja titula magistra i doktora nauka, bila mu je rad na istraživačkim projektima. Od dolaska u Institut pa do prelaska na Fakultet radio je na projektima iz oblasti dijalektologije, ponajviše na najvećem od njih – *Bosanskohercegovačkom dijalekatskom kompleksu*. U ovom projektu prošao je kroz sve faze rada, od onih najmanje složenih – prikupljanja, sređivanja i klasifikacije građe, pa preko složenijih – obrade pojedinih segmenata pod rukovodstvom starijih istraživača, do najsloženijih – samostalnog rada, kakav je bio o temi *Fonetika govora Hercegovine i jugoistočne Bosne*, koju je, kao dio spomenutog makroprojekta, uspješno elaborirao. U referatu za izbor u zvanje naučnog saradnika vidno je naglašeno da je S. Halilović sve svoje radne obaveze u projektima Instituta na vrijeme i na zadovoljavajući način

ispunjavao, iako je pored njih okončao magistarsku radnju, a potom i doktorsku disertaciju.

Odnos prema radu i radnim obavezama S. Halilović nije promijenio ni po dolasku na Fakultet. Pored nastave iz dijalektologije, koja i jeste oblast njegovog naučnog interesovanja, prihvatao je obaveze iz nastave drugih disciplina. Pored toga, dugi niz godina držao je i nastavu iz *Bosanskog jezika* kao općeg predmeta.

Ugled S. Halilovića kao stručnjaka i naučnika rastao je s njegovim razvojem i napredovanjem jer je to napredovanje pratilo ne samo proširivanje njegovog interesovanja za jezičku problematiku izvan okvira dijalektologije nego i novi stavovi i doprinos sagledavanju nekih pitanja iz domena prirode standardnih jezika nacionalno nehomogenih zajednica, te angažiranje na rješavanju najaktuelnijih potreba jezičke prakse. Ovo se prije svega odnosi na viđenje bosanskog jezika kao jednog od standardiziranih idioma štokavskog narječja i rad na normativnim priručnicima – od pravopisa do gramatike i rječnika, ali i na onim koji se tiču njegove kultivacije – karaktera jezičkih savjetnika. Bez straha da će se pogriješiti, može se reći da je S. Halilović devedesetih godina, a to će reći i najpresudnijih, ako ne i najznačajnijih godina, dao najveći doprinos afirmaciji bosanskog jezika. O tome će trajno svjedočiti radovi koje je napisao, ali u tome se ne iscrpljuje njegov doprinos. On je nemjerljiv u onome što se vremenom zaboravi – u nizu predavanja o tom jeziku – nastavnicima, kulturnim i društvenim djelatnicima, naučnicima, kako u zemlji tako i u inostranstvu, zatim u organizaciji naučnih skupova koji su značajno doprinijeli pozicioniranju lingvističke bosnistike u svjetskim okvirima.

Radovi

Bibliografiju akademika Senahida Halilovića čini preko stotinu naučnih i stručnih priloga, među kojima je trinaest knjiga (osam autorskih i pet koautorskih). Po svome karakteru radovi bi se mogli razvrstati u najmanje tri cjeline: a) radovi naučnoistraživačkog karaktera, b) radovi stručnog karaktera – standardološki i jezičkokultivacijski i c) radovi primijenjenolingvističkog karaktera; po *tematskoj usmjerenosti* na: a) radove iz oblasti dijalektologije, b) radove iz oblasti standardnog jezika i c) radove iz oblasti jezičke kulture; po *formi* na: a) radove karaktera monografija – posebne knjige i b) radove karaktera manjih studija i članaka.

Budući da je selektivna *bibliografija radova* kao prilog sastavni dio ovog prijedloga, na ovome mjestu radove ćemo predstaviti opisom reprezentativnih uzoraka prema *kriteriju karaktera* i *kriteriju vremena* nastanka, uvjereni da je to najprikladniji način da se stekne adekvatan uvid u djelo kandidata, odnosno argumentira prijedlog izbora akademika S. Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja. Posebno će biti naglašen doprinos akademika S. Halilovića proučavanju sarajevskog govora te međunarodnoj afirmaciji Sarajeva kao centra lingvističke bosnistike.

a) *Radovi naučnoistraživačkog karaktera* najznačajniji su u stvaralačkom radu S. Halilovića. Po svojoj tematskoj usmjerenosti oni su najvećim dijelom iz oblasti dijalektologije. Među radovima nastalim do stjecanja formalnih kvalifikacija za titulu doktora filoloških nauka, najznačajniji su svakako magistarska i doktorska disertacija, čiji su naslovi već spomenuti, a među radovima nastalim poslije – *Fonetske osobine govora Hercegovine i jugoistočne Bosne*, objavljen u VIII knjizi *Bosanskohercegovačkog dijalektološkog zbornika*, te *Morfološka norma bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika – osobenosti i tendencije*.

Doktorska disertacija *Govorni tipovi u međuriječju Neretve i Rijeke dubrovačke* posvećena je govorima na prostoru koji se proteže uz obalu Jadranskog mora u dužini od oko 90 km i zahvata kopno u dubini od 10 do 20 km. Ispitivanjem je obuhvaćeno pedeset naselja na ovom prostoru, ali i nekoliko naselja izvan njega, radi preciznog određivanja kretanja nekih izoglosa, ali i samih granica govora. Po svojoj strukturi i načinu interpretacije činjenica, ova monografija se priključuje klasičnim, i to onim novijim dijalektološkim monografijama. Autor na preko 250 stranica knjige, sažeto u izrazu a bogato u građi, osvjetljava sve nivoe jezičke strukture – fonetski, morfološki, sintaksički. Iako ne odstupa od uobičajene sheme u komponiranju rada, u interpretaciji građe pravi jedan značajan iskorak u odnosu na mnoge prethodnike – pojave ne posmatra izolirano, same za sebe, nego im pokušava naći mjesto u sistemu. Prati se njihova rasprostranjenost, kako bi se utvrdilo kretanje pojedinih izoglosa na samom području, ali i izvan njega. Oni koji se bave ovim poslom znaju da on nije mogao biti ni lak ni jednostavan. Područje o kojem je riječ nije slučajno do naših dana ostalo tzv. bjelina na dijalektološkim kartama našeg jezika kao dijasistema. Ono što se znalo, upućivalo je na pretpostavku da je situacija vrlo složena, odnosno da je dijalektološka slika izrazito neujednačena. Za razjašnjavanje stanja trebalo je ozbiljnije poniranje u demografske procese koji su se

odvijali na ovom prostoru i strpljivo traganje za relevantnim činjenicama za klasifikaciju. S. Halilović je uvjerljivo pokazao postojanje četiri govorna tipa na ovom prostoru: *istočnohercegovačkog, slivanjsko-zažapskog, dubrovačkog i pelješkog*, i utvrdio granice njihovog prostiranja. To nije nimalo bilo jednostavno. Da se radilo o opisu samo jednog od njih, posao bi bio složen, jer je pored opisa odstupanja od standardnog jezika trebalo osvijetliti pojave koje se nisu uklapale u taj govor kao sistem, otkriti njihovo porijeklo, a ono nije moralo biti u nekom od susjednih govora, nego čak i u izumrlom dalmatskom jeziku ili italijanskom.

Nakon pažljivog iščitavanja ove monografije vidi se s kolikom je ozbiljnošću S. Halilović pristupio poslu, od odabira punktova i prikupljanja građe, do obrade i tumačenja pojava. Da se uradi ovakav rad, potrebno je – uz lingvističko znanje – poznavanje historijskih i etnoloških činjenica. Zbog toga ovaj rad nije samo najviši domet samog autora u dijalektologiji, nego i jedan od nezaobilaznih radova našeg jezika kao dijasistema.

Pored doktorske disertacije i magistarskog rada, najznačajniji objavljeni rad iz dijalektologije jeste već spomenuti *Fonetske osobine govora Hercegovine i jugoistočne Bosne*. Riječ je o studiji – sintezi od preko stotinu stranica, u kojoj autor na građi prikupljanoj na 54 punkta u okviru projekta *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks* prati kretanje izoglosa i rasprostiranje pojedinih jezičkih fenomena relevantnih za fonetiku i fonologiju naših govora, ali i standardnih jezika: bosanskog, hrvatskog i srpskog. I u ovom radu je S. Halilović pokazao da se u oblasti dijalektologije suvereno kreće, te da u tumačenju i interpretaciji i najsloženijih pojava zna naći najprikladniji pristup i metodu.

S. Halilović dao je nemjerljiv doprinos proučavanju starog sarajevskog govora kao sociolingvističkog fenomena, a svoja istraživanja ovog govora započeo je devedesetih godina 20. stoljeća radom "Podaci o našem jeziku u *Ljetopisu* Mula Mustafe Bašeskije" (Institut za jezik, Sarajevo, 1991). Premda je *Ljetopis* Mula Mustafe Bašeskije – kao najznačajnija hronika Sarajeva iz druge polovine 18. stoljeća – pisan turskim jezikom, u njemu su sadržani i dijelovi na bosanskom jeziku. Pažljivom analizom S. Halilović donosi niz vrijednih zaključaka važnih za rekonstrukciju starog sarajevskog govora ističući da je *Ljetopis* dragocjena riznica dijalekatske leksike u koju spadaju, između ostaloga, i nazivi raznih zanata, koji su od Bašeskijina vremena naovamo polagano izumirali, zajedno s čim je nestajala i brojna specijalizirana leksika za njih vezana. Takvi su zanati, npr.,

klinčar, krpedžija, konjušar itd. Na osnovu svega Halilović zaključuje da Ljetopis svojim sadržajem i načinom na koji je sama sadržina ovjekovječena "nije tek dokument o Sarajevu iz druge polovine 18. stoljeća, i o autoru svome, nego je i nezaobilazno štivo o nama samima, o sudbinama i naravima ljudi sa ovih prostora, i zahvalna je građa za svakovrsna, ne samo jezička ispitivanja" (1991: 197).

Najznačajniji doprinos proučavanju sarajevskog govora svakako je monografija *Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik* (2009), nastala pod Halilovićevim rukovodstvom u okviru višegodišnjeg projekta. U svome obimnom istraživanju pod naslovom *Sarajevski govor do kraja XX stoljeća* u monografiji *Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik* autor piše o mjestu sarajevskog govora među susjednim govorima, da bi kasnije, u četiri poglavlja govorio o sljedećim pitanjima: Sarajevski govor u XVIII stoljeću: Podaci iz Ljetopisa Mula-Mustafe Bašeskije, Sarajevski govor u XIX stoljeću: Šurminov rad o sarajevskom govoru i Podaci iz Pitanja o govoru prostoga naroda, zatim Sarajevski govor u XX stoljeću: Podaci o sarajevskom govoru u dijalektološkoj literaturi i Podaci o ekavsko-jekavskom govoru Bjelava.

Halilović je prikupio historijske podatke o razvoju sarajevskog govora, dao cijeli niz interesantnih podataka o njegovim prethodnim istraživanjima, da bi pokazao kako se do danas razvijao sarajevski govor. Posebno je važan historijski aspekt proučavanja, kao što je rekonstrukcija sarajevskog govora s kraja 19. stoljeća na temelju lingvističkih podataka koje donosi rad Đure Šurmina iz 1895. godine te dva upitnika iz ankete Pitanja o govoru prostoga naroda koji potječu iz 1897. godine. Halilovićeva proučavanja potaknula su i druge, mlađe istraživače na proučavanje sarajevskog govora te su pod njegovim mentorstvom na Filozofskom fakultetu u Sarajevu odbranjene dvije magistarske radnje koje se bave ovim govorom: Enisa Bajraktarević (2013) "Morfološke osobine ijekavskošćakavskoga govora Sarajeva" i Zenaida Karavdić (2014) "Sintaksičke osobine ijekavskošćakavskoga govora Sarajeva" – obje u pripremi za štampu. Pod Halilovićevim mentorstvom napisana je i doktorska disertacija "Sociolingvistički opis govora grada Sarajeva u 20. stoljeću" Enise Bajraktarević (2023), koja sarajevski govor ispituje s aspekta urbane dijalektologije.

Pored nesumnjivog poticaja koji je Halilović davao mladim istraživačima, njegova istraživanja sarajevskog govora otvaraju i niz pitanja na koje bi trebali odgovoriti budući istraživači sarajevskog govora, među kojima su posebna značajna: da li se danas uopće

može govoriti o jedinstvenom sarajevskom govoru, šta se događa sa govorom mladih, koliko je riječ o jedinstvenom govoru i kakav je utjecaj doseljavanja stanovništva iz drugih dijelova Bosne i Hercegovine, pa i izvan nje, u Sarajevo, i slično.

Kapitalno djelo koje je bosanskohercegovačku nauku i kulturu vratilo na mapu slavističkih lingvističkih istraživanja dijalektološke naravi je svakako *Bosanskohercegovački lingvistički atlas I: Fonetika* (2021),¹ koji je kruna dugogodišnjeg rada S. Halilovića kao rukovodioca i učesnika projekta *Općeslavenskog lingvističkog atlasa* (OLA) pri Akademiji nauka i umjetnosti BiH. Također, važno je istaći da je akademik S. Halilović u izradu *Atlasa* uključio veliki broj mladih kolegica i kolega, čime je doprinio jačanju naučnog podmlatka, što je još jedan hvale vrijedan ishod ovog projekta. *Bosanskohercegovački lingvistički atlas I: Fonetika* (BLA) izuzetno je vrijedan doprinos južnoslavenskoj, slavenskoj i evropskoj dijalektologiji i geolingvistici, kao i indoevropistici jer na jednom mjestu donosi bogat dijalekatski materijal koji do sada nije bio ni metodološki prikazan ni lingvistički analiziran. U *Bosanskohercegovačkom lingvističkom atlasu I: Fonetika* obrađuje se građa prikupljena od 1975. do 1986. i od 2016. do 2017. god. u 230 mjesnih govora širom BiH. U stotinu mjesta ispitivan je govor Bošnjaka, u osamdeset govor Srba i u pedeset govor Hrvata. Sada je dijalekatska situacija izmijenjena, ali je građa pouzdano zabilježena, pa, prema tome, dragocjena. Fonetski tom *Bosanskohercegovačkog lingvističkog atlasa* dobio je odlične recenzije uglednih eksperata iz više zemalja. Kako smatraju recenzenti, riječ je o vrhunskom rezultatu bosanskohercegovačke i srodnih filologija: "On je golem, ozbiljan i dobrodošao, u svakom segmentu vrhunski" (Josip Lisac, član HAZU-a, Sveučilište u Zadru, Hrvatska). Prošle godine (2022) *Bosanskohercegovački lingvistički atlas I: Fonetika* dobio je nagradu Univerziteta u Sarajevu za doprinos u disciplinama od posebnog nacionalnog značaja za 2021.

b) *Radovi standardnojezičkog i jezičkokultivacijskog karaktera* čine drugu, moglo bi se reći, ništa manje značajnu, produkciju S. Halilovića. Među njima, a ima ih preko trideset, najznačajniji je bez sumnje *Pravopis bosanskoga jezika*, objavljen u dva izdanja, 1996. i 2017. godine, ali i *Gramatika bosanskoga jezika* (koautor).

Pravopis bosanskoga jezika s rječnikom je kapitalno djelo za kulturu bosanskog jezika, ne samo zbog toga što je bio prvi nego i zbog toga što mjereno svim kriterijima relevantnim

¹ Atlas je dostupan na linku: https://slavisticikomititet.ba/Bosanskohercegovački_lingvisticki_atlas.pdf.

za knjige ove prirode ne zaostaje za pravopisima druga dva jezika standardizirane štokavštine, pravopisima hrvatskog ili pravopisima srpskog jezika. Prvo izdanje sa rječnikom sadrži preko 620 stranica, dok drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje ukupno ima 789 stranica. *Pravopis* je u oba izdanja urađen kako se ovakve knjige rade, s pravilima pisanja u prvom dijelu i rječnikom pravopisno interesantnih riječi u drugom dijelu. Polazeći od toga da je pravopis svakog jezika knjiga koja pruža obavještenja o tome kako se šta piše, te da je dobar pravopis onaj koji ta obavještenja daje jasno, precizno i koncizno, *Pravopis* S. Halilovića i u prvom i u drugom izdanju je dobar i po onome šta nudi, i po onome kako ponuđeno prezentira. No u tome nije sva vrijednost. Samo činjenica da je S. Halilović sam kao autor ušao u ovaj posao u prvom izdanju omogućila je da se o *Pravopisu* ne govori isključivo osvjetljavanjem metodoloških postupaka, nego i ponuđenih rješenja, često neopravdano kritički, zbog nekih inovacija, dakle na onome što u ocjeni u krajnjem ne bi smjelo biti relevantna činjenica. Iz navedenih razloga, autor je u drugom izdanju okupio Pravopisnu komisiju od 29 članova kako iz redova univerzitetskih nastavnika i saradnika tako i iz redova lektora/ica i nastavnika/ica u osnovnim i srednjim školama. Svakako, da bi opravdao potrebu pojavljivanja, *Pravopis bosanskoga jezika*, prvo izdanje, morao je pokazati i posebnost u odnosu na pravopise hrvatskog i srpskog jezika ne posebnosti radi, nego radi zadovoljavanja sociolingvističkog zahtjeva da ponuđena norma bude odraz jezičkog stanja tamo gdje je situacija drugačija, bez obzira što će to ići nauštrb komoditeta korisnika i principa tradicije u pravopisu, koji se protivi svakoj promjeni. U protivnom ne bi opravdao naziv "pravopis bosanskog jezika". Drugo izdanje zahtijevala je jezička stvarnost, a činjenica da se do sada nisu pojavili pravopisni priručnici drugih autora, iako je prošlo više od dvadeset pet godina od prvog izdanja, dovoljno jasno govori o složenosti posla koji je S. Halilović morao uraditi.

U ocjeni *Pravopisa* prvo se mora poći od činjenice da je urađen ogroman posao. Da uz taj posao i ne ide epitet *prvi*, ne bi veličina poduhvata bila umanjena, ali kada mu se on doda, i kada se sve to poveže s radom *jednog* čovjeka, onda sve dobiva na težini. Danas se obično takvi poslovi rade timski i to ne zbog toga što bi timska rješenja imala društvenu verifikaciju, nego zbog obima posla. A S. Halilović je u prvom izdanju sve uradio sam i na način kako to rade timovi – idući i u širinu i u dubinu problematike. Da bi posao priveo kraju kako je priveo, sistematski i metodološki bez prigovora, autor je morao sagledati rješenja u drugim pravopisima, ovladati kriterijima relevantnim za izradu ovakvih

normativnih priručnika, poznavati dobro stanje u bosanskim govorima i zahtjeve društvene zajednice. Zahvaljujući tome *Pravopis bosanskoga jezika*, prvo izdanje, po ocjeni kritike bolji je od mnogih pravopisnih izvedbi standardizirane štokavštine u sredinama sa dužom i bogatijom tradicijom u ovoj vrsti posla, dok je drugo izdanje fleksibilnim rješenjima za mnoga pitanja već naišlo na prihvatanje u širim stručnim krugovima. Drugo izdanje *Pravopisa bosanskoga jezika* objavljeno je i kao mobilna aplikacija, koja danas ima preko 50.000 korisnika i najkorištenija je edukativna aplikacija u historiji BiH.

Segment *Morfologija u Gramatici bosanskoga jezika* drugi je rad normativističkog karaktera koji smo izdvojili između radova da bismo pokazali kontinuitet interesovanja i djelovanja kandidata u oblasti koja se prirodno povezuje s predmetom *Norma i kultura bosanskog jezika* koji je dugo predavao. Razlog za izdvajanje ovog rada nije formalne prirode – da je objavljen u prvoj gramatici bosanskog jezika koja je pisana po svim uzusima priručnika ove vrste, nego je to što je obrađujući ovu materiju S. Halilović svagdje gdje je mogao ostavio trag kreativnog – od opredjeljenja za pristup materiji, preko pogleda na fakta, do načina prezentacije činjenica. S. Halilović se opredijelio za sinhroni pristup materiji, što će reći da jezik posmatra kao sistem, činjenice iz morfologije kao elemente podsistema tog sistema, međusobno povezane i uzajamno uslovljene. Takav pristup karakterizira samo neke od novijih gramatika standardnih jezika hrvatskog i srpskog, i to je jedan od nespornih kvaliteta i ovog rada. Drugi je u činjenici da autor ne prezentira građu po nečijem modelu, a i to se često događa u priručnicima ove vrste. Bez obzira na to što se radi o gramatici bosanskog jezika – riječ je o istoj strukturi, koju daju i gramatike druga dva standardna jezika – uočljiv je autorov iskorak tamo gdje je to moguće, a pokazalo se da je moguće ne samo u izdvajanju tvorbenih elemenata karakterističnih za bosanski jezik po frekvenciji nego i u kriterijima klasifikacije, kao npr. kod glagola i njihove podjele na vrste.

Zaključujući osvrt na ovaj segment rada S. Halilovića, želimo istaknuti da i u radovima ove vrste S. Halilović ispoljava sve osobine vrsnog istraživača. Iako se u njima govori o onome što je u jezičkoj nauci poznato kao činjenica, i ne može otvarati raspravljanje o stavovima koje pojedinci imaju prema tim činjenicama, može se o tim činjenicama govoriti u duhu novijih teorijskih pristupa i, na svoj način, dati svemu pečat vlastitog. A toga ima i to je doprinos nauci u ovoj oblasti.

c) Radove primijenjenolingvističkog karaktera predstaviti ćemo knjigom *Gnijezdo lijepih riječi: Pravilno – nepravilno u bosanskome jeziku*.

Knjiga *Gnijezdo lijepih riječi* pojavila se 1996. godine, ali članci u njoj najvećim dijelom bili su objavljeni ranije u dječijem listu *Lastavica* u vremenu između 1994. i 1996. godine.

Tekstovi u knjizi *Gnijezdo lijepih riječi* pisani su za najmlađe, one koji se tek susreću s jezikom i normom standardnog jezika, ali ne samo leksičkom, što bi se moglo zaključiti po naslovu, nego i pravopisno-gramatičkom. Knjiga je strukturirana iz tri dijela: a. *Gnijezda lijepih riječi*; b. *Osnove pravilnog pisanja u bosanskom jeziku*; c. *Pravilno – nepravilno u bosanskom jeziku*. Zadržat ćemo se samo na prvom dijelu knjige, kao kreativno najinteresantnijem. Pod ovim naslovom je 19 cjelina sastavljenih od po sedam segmenata u kojima se prvih šest javlja pod istim naslovom, kako slijedi: 1. *Jeste li znali...* 2. *Pravilno – nepravilno u bosanskom jeziku...* 3. *Ime mi je...* 4. *Rođen/a sam...* 5. *Odakle nam dođe...* 6. *Osta zapisano*, dok je sedma uvijek drugačije naslovljena. Pod prvim naslovom uvijek se osvjetljava po jedno pitanje iz domena opće lingvistike, pod ostalim, izuzev drugog, etimologija po jednog ličnog imena, imena mjesta ili rijeke, zatim neke od vrlo frekventnih riječi, dok je na kraju osvjetljena po jedna sintaksička konstrukcija koja nije u saglasnosti s normom, a koja je česta kod djece školskog uzrasta.

Ovi tekstovi pisani su u duhu popularnih jezičkih priručnika, kakvih ima naročito u slavističkoj literaturi u knjigama pod nazivom *riječ o riječima* i sl., a koje su pisane da bi se od najranijeg uzrasta kod djece probudio i pobudio interes za jezik. Pisani kratko i jezgrovito, primjereno uzrastu djece, ovi tekstovi su sigurno jezička poslastica za one kojima su namijenjeni.

d) Stručne radove predstaviti ćemo dvama rječnicima – *Rječnikom bosanskoga jezika* (2010) i *Školskim rječnikom bosanskoga jezika* (2018).

Rječnik bosanskoga jezika (koautorstvo) sadrži oko 60.000 jedinica (osnovnih i izvedenih odrednica), čime se svrstava u *velike jednotomne rječnike*. Nastao je pod rukovodstvom S. Halilovića kao plod višegodišnjeg istraživačkog rada troje saradnika Filozofskoga fakulteta u Sarajevu, a u stručnoj javnosti *Rječnik bosanskoga jezika* primljen je kao dosad najpouzdanije djelo u oblasti leksičke norme bosanskoga jezika.

Kako je ovaj rječnik već etabliran, posebno ćemo predstaviti *Školski rječnik bosanskoga jezika* dr. Senahida Halilovića, koji je objavljen 2018. godine, a ograničen je na najfrekventniju leksiku bosanskog jezika (sadrži preko 25.000 riječi), i to onu koja uglavnom pripada standardnom bosanskom jeziku. Pored osnovnog korpusa riječi, obuhvata i nekoliko hiljada ustaljenih spojeva riječi i frazeoloških izraza te poslovice, a uvršteni su i mnogi termini iz različitih naučnih područja koji se susreću u svakodnevnoj komunikaciji i u stručnoj literaturi. U njemu je objektivno predstavljena izvorna bosanska leksika, a istodobno su postignute i savremenost i jezička otvorenost.

S obzirom na opseg (646 stranica) i praktičnu namjenu, ovaj će rječnik ispuniti prazninu koju odavno osjećaju potencijalni korisnici u BiH, prije svega učenici i studenti. Zato su u Rječnik uneseni svi potrebni gramatički podaci, a radi valjana izgovora zabilježeni su i akcenti. Kao takav, on je pouzdan priručnik ne samo onima koji uče – učenicima i studentima – nego i svima onima koji su rođenjem, porijeklom ili profesionalno vezani za Bosnu i Hercegovinu i bosanski jezik.

e) Izvan ova četiri okvira su brojni radovi autora tipa *prikaza, osvrta i recenzija*, ali i prva objavljena knjiga S. Halilovića – *Bosanski jezik*, koju je teško kategorizirati po navedenim kriterijima, a koju nije moguće ne istaći kad se govori o doprinosu S. Halilovića nauci, posebno bosnistici.

To je prva knjiga kod nas u kojoj je progovoreno o *posebnosti* bosanskog jezika kao jednog od idioma standardizirane novoštokavštine u rangu drugih dvaju idioma, hrvatskog i srpskog jezika, i to u vremenu prije raspada srpskohrvatskog ili hrvatskosrpskog standardnojezičkog zajedništva. Knjiga nosi autorov pečat, u prvom dijelu po vlastitim tekstovima u kojima autor prati genezu termina *bosanski jezik* ili govori o specifičnostima samog jezika i njihovom mjestu i tretmanu u zajedničkom standardnom jeziku, u drugom – izborom tekstova o bosanskom jeziku koje su napisali drugi, a koji se uklapaju u autorov pristup. O značaju, pa i aktuelnosti, pitanja koja su u knjizi osvijetljena govori i činjenica da je knjiga doživjela i drugo izdanje, u osnovi isto, u detaljima malo prošireno i dopunjeno nekim relevantnim podacima do kojih je autor naknadno došao ili koji su poslije prvog izdanja postali poznati, te su se pod istim naslovom pojavile dvije varijante. Nije neodmjeran zaključak ako se kaže da je ova knjiga srušila barijere na putu afirmacije posebnosti bosanskog jezika i da će kao takva ostati trajno u literaturi o njemu.

Nastavno-pedagoški rad

Akademik S. Halilović pripada onoj kategoriji ljudi koji svoje obaveze shvataju najozbiljnije i uvijek ih predano i do kraja izvršavaju. Te osobine iskazao je i kao naučnoistraživački radnik u Institutu za jezik Univerziteta u Sarajevu, gdje je, kako je već istaknuto, brzo napredovao. Ni kao nastavnik S. Halilović nije promijenio svoj odnos prema radu. U teškom ratnom razdoblju prihvatao je nastavu i iz predmeta na koje nije bio biran, npr. iz *Makedonskog jezika*, ili članstvo u komisijama za ispite s drugim kolegama na sličnim predmetima, npr. iz historijskih disciplina, *Staroslavenskog i Historije jezika*. Za potrebe postdiplomskog studija, u nedostatku nastavnog kadra, prihvatio je obaveze nastavnika *Sociolingvistike*. Sve ove činjenice govore u prilog tezi da je Senahid Halilović imao utjecaja na organizaciono, programsko i kadrovsko usmjerenje u svojoj naučnoj oblasti i instituciji na kojoj je zaposlen, odnosno na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Na postdiplomskom studiju šest je kandidata pod njegovim mentorstvom radilo i odbranilo svoje magistarske radnje, dvoje je doktoriralo pod njegovim stručnim vođstvom, a dvije kandidatkinje sada rade na doktorskim tezama. Sve to svjedoči o doprinosu S. Halilovića odgoju naučnih kadrova, od kojih su neki već u nastavničkim zvanjima na Odsjeku za bosanski, hrvatski i srpski jezik Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

U realizaciju istraživačkog projekta *Interferentne pojave u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku kod djece povratnika iz zemalja prijema*, kojim je rukovodio, uz nekoliko saradnika, uključio je i tadašnju asistenticu s Odsjeka. S uključivanjem asistenata S. Halilović je nastavio i u drugim projektima: *Govor grada Sarajeva*, *Općeslavenski lingvistički atlas*, da spomenemo samo neke od njih, a sve to govori da S. Halilović ne djeluje samo kao nastavnik pedagog nego i kao istraživač pedagog, tj. da se svestrano angažira u razvoju nastavno-naučnog podmlatka.

Saradnja s institucijama

Aktivnosti S. Halilovića nisu vezane samo za Fakultet na kome je u stalnom radnom odnosu i Akademiju nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH) čiji je dopisni član od 2018. godine. I dalje je ostao i radno i duhovno vezan za instituciju u kojoj je

stasao kao naučnik, za Institut za jezik u Sarajevu. Bio je uključen u projekt *Jezik u Bosni i Hercegovini* na segmentu dijalekatskog kompleksa tog projekta, tj. na sintetičkom pregledu fonetskih, morfoloških i sintaksičkih karakteristika govora u Bosni i Hercegovini. Projekt ima međunarodni radni tim, a nosilac mu je, uz Institut za jezik u Sarajevu, i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije Univerziteta u Oslu. Pored uključenosti u istraživačke aktivnosti, S. Halilović se u Institutu prihvatio obaveze glavnog urednika *Bosanskohercegovačkog dijalektološkog zbornika*, i pod njegovim uredništvom pojavila su se tri broja.

Pored toga, S. Halilović osnivač je Slavističkog komiteta te njegov predsjednik od 2008. do 2021. godine. Slavistički komitet je pod rukovodstvom S. Halilovića bio organizator slavističkih kongresa 2011. i 2015. godine, koji predstavljaju najveća okupljanja slavista u historiji BiH (na Prvom kongresu preko dvije stotine slavista iz cijelog svijeta), a 2017. suorganizator (s Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu) konferencije *Univerbacija/univerbizacija u slavenskim jezicima* Komisije za tvorbu riječi Međunarodnog komiteta slavista. Slavistički komitet, na čelu sa Senahidom Halilovićem, razgranao je i izdavačku djelatnost, naročito u okviru biblioteke *Bosnistika*, koja je danas vrlo cijenjena u slavističkim krugovima i kod nas i u svijetu.

S. Halilović držao je predavanja studentima slavistike na desetak univerziteta u Austriji, Njemačkoj, Norveškoj i Švedskoj; bio je predavač na seminarima za nastavnike bosanskog jezika u Srbiji, Švedskoj i Norveškoj te za prevodioce na bosanski jezik u Sloveniji. Na poziv Ministarstva za pravosuđe Slovenije sudjelovao je u Komisiji za polaganje ispita za prevodioce na bosanski jezik. Bio je saradnik na Skulverketovu projektu *Švedsko-bosanski rječnik*, koji se pojavio 1999. godine u Stockholmu, a za koji je S. Halilović kontrolirao prijevode natuknica na bosanski jezik. Rukovodio je međunarodnim timskim projektom prvog cjelovitog prijevoda *Biblije* na bosanski jezički standard (objavljena 2013), kao i Microsoftovim projektom prevođenja računarske terminologije s engleskog na bosanski 2006–2007. godine. Član je Redakcije *Općeslavenskog lingvističkog atlasa* Međunarodnog komiteta slavista i časopisa *Socjolingwistyka* iz Krakova, recenzent radova u više slavističkih časopisa.

S. Halilović je kao predavač na seminarima za nastavnike bosanskog jezika saradivao i sa Kantonalnim prosvjetno-pedagoškim zavodom, a kao koautor u izradi nastavnih planova

i programa iz bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i s Federalnim ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

Naročito je značajna njegova saradnja s Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH); gdje je od 2005. predsjednik Komisije za *Općeslavenski lingvistički atlas* u ANUBiH, a od 2010. predsjednik Komisije za *Evropski lingvistički atlas*, čime je Bosna i Hercegovina ponovo uzela učešće u ovim vrijednim međunarodnim projektima. U protekle četiri godine, otkako je postao član te institucije, oživio je rad Centra za leksikologiju i leksikografiju, kojim i rukovodi, aktivno se uključio u pripremu Studije izvodljivosti za Opću enciklopediju BiH i organizirao – poslije punih trideset pet godina – prvi međunarodni lingvistički skup u ANUBiH-u te uredio Zbornik radova s tog skupa (2022).

U Sarajevu, 23. 1. 2023.

Predsjednica Skupštine Slavističkog komiteta

Prof. dr. Amela Ljevo-Ovčina

BIBLIOGRAFIJA

I. Knjige

1. *Govor Muslimana Tuholja (okolina Kladnja)*, Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik, VI, Institut za jezik, Sarajevo, 1990, 249–358.
2. *Bosanski jezik*, "Biblioteka Ključanin", Sarajevo, 1991, 260.
3. *Pravopis bosanskoga jezika*, KDB "Preporod", Sarajevo, 1996, 626.
4. *Govorni tipovi u međuriječju Neretve i Rijeke dubrovačke*, "Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik", VII, Institut za jezik, Sarajevo, 1996, 286.
5. *Gnijezdo lijepih riječi: Pravilno-nepravilno u bosanskome jeziku*, "Baština" – "Libris", Sarajevo, 1996, 121.
6. *Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole*, "Dom štampe", Sarajevo, 1999, 216.
7. *Gramatika bosanskoga jezika* (koautor), "Dom štampe", Zenica, 2000, 476.
8. *Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik* (koautor), Slavistički komitet, Sarajevo, 2009, 330.
9. *Rječnik bosanskoga jezika* (koautor), Filozofski fakultet, Sarajevo, 2010, 1566.
10. *Bosansko-slovenski rječnik* (koautor), Slavistički komitet, Sarajevo, 2014, 784.
11. *Školski rječnik bosanskoga jezika*, Slavistički komitet, Sarajevo, 2018, 620.
12. *Školski pravopis bosanskoga jezika*, Slavistički komitet, Sarajevo, 2019, 289.
13. *Bosanskohercegovački lingvistički atlas I: Fonetika* (koautor), Slavistički komitet, Sarajevo, 2020, 428.
14. *Bosanski jezik*, drugo, dopunjeno i izmijenjeno izdanje: "Baština", Sarajevo, 1998, 327.
15. *Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole*, "Centar za bošnjačke studije", Novi Pazar, 2005, 216.
16. *Gnijezdo lijepih riječi: Pravilno-nepravilno u bosanskome jeziku*, "Centar za bošnjačke studije", Novi Pazar, 2006, 121.
17. *Gramatika bosanskoga jezika* (koautor), "Centar za bošnjačke studije", Novi Pazar, 2006, 326.
18. *Pravopis bosanskoga jezika*, "Slavistički komitet", Sarajevo, 2017, 789.

II. Radovi (izbor)

1. Turcizmi u "Dervišu i smrti" Meše Selimovića (semantičke i stilske vrijednosti), "Književni jezik", IX/4, Sarajevo, 1980, 25-33.
2. Habitual u štokavskom dijalektu, "Književnost i jezik", 1-2, Beograd, 1985, 51-55.
3. Izvorišta idiolekta Matije Divkovića, "Književni jezik", XV/3-4, Sarajevo, 1986, 331-335.
4. Idiolekt Matije Divkovića u odnosu na današnji govor njegovih rodnih Jelašaka, Četvrti kongres Saveza društava za primijenjenu lingvistiku, Herceg-Novi, 29-31. 5. 1986.
5. Dijalekatska leksika u djelima Matije Divkovića, Posebna izdanja ANUBiH, knj. LXXXV, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 21, Sarajevo, 1988, 233-237.
6. Einführung in die slavischen Sprachen; Herausgegeben von Peter Rehder, Darmstadt, 1986, XIV + 192, "Književni jezik", XVIII/4, Sarajevo, 1989, 229-233.
7. Civilizacijski i međujezički kontakti na području jugoistočne Hercegovine i južne Dalmacije, "Književni jezik", XIX/4, Sarajevo, 1990, 185-194.
8. Osobnosti jezika savremene vjerske štampe u BiH (na primjerima iz "Preporoda" i "Svjetla riječi"); Zbornik referata s naučnog skupa Jezik i stil u sredstvima masovnog informisanja, Sarajevo, 22-24. XI 1990, Sarajevo, 1991, 95-99.
9. Iz leksike govora jugoistočne Hercegovine i južne Dalmacije, "Književni jezik", XX/1, Sarajevo, 1991, 107-110.
10. Podaci o našem jeziku u Ljetopisu Mula-Mustafe Bašeskije, "Književni jezik", XX/3-4, Sarajevo, 1991, 189-197.
11. Uticaj civilizacijskih i jezičkih dodira na govornu raslojenost, "Radio-Sarajevo, Treći program", 70, Sarajevo, 1991, 533-554.
12. Štokavische Dialekttypen in der Umgebung von Dubrovnik, "Zeitschrift für Slawistik", 38/1, Berlin, 1993, 121-129.
13. Slika sarajevskog govora u djelu Mula-Mustafe Bašeskije, u: Prilozi historiji Sarajeva (ur. Dž. Juzbašić), Institut za istoriju u Sarajevu i Orijentalni institut, Sarajevo, (1993) 1997, 197-207.
14. Gnijezdo lijepih riječi: Pravilno-nepravilno u bosanskome jeziku, 19 priloga, "Lastavica" 1-16 i "Vrelo Bosne" 1-3, Sarajevo, 1994-1996.

15. O govoru Opuzena, "Studia linguistica polono-meridianoslavica", MANU, Skoplje, 1996, 191–198.
16. Bosanski jezik i pismo, Zbornik radova s naučnog skupa Jezici kao kulturni identiteti, Crnogorski PEN Centar, Podgorica, 1998, 297–311.
17. O standardizaciji bosanskoga jezika, Simpozij o bosanskome jeziku (zbornik radova), Institut za jezik u Sarajevu, Posebna izdanja, 10, Sarajevo, 1999, 97–103.
18. Die Bosnische, Handbuch der Südosteuropa–Linguistik, Slavistische studienbücher, Band 10, Neue Folge, Wiesbaden, 1999, 413–428.
19. Probleme der Standardisierung des Bosnischen, Die Südosteuropa–Wissenschaften im neuen Jahrhundert, Wiesbaden, 2000, 41–47.
20. Morfološka norma bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika – osobnosti i tendencije, Jezik i demokratizacija (zbornik radova), Institut za jezik u Sarajevu, Posebna izdanja, 12, Sarajevo, 2001, 307–318.
21. Fonetske osobine govora Hercegovine i jugoistočne Bosne, Institut za jezik u Sarajevu, "Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik", VIII, Sarajevo, 2002, 239–342.
22. Bosanska, hrvatska, srpska i crnogorska pravopisna norma (opće značajke i tendencije), "Književni jezik", XXI/1, Sarajevo, 2003, 32–39.
23. Bosanskohercegovački govori i nacionalna pripadnost, "Književni jezik", XXI/2, Sarajevo, 2003, 41–49.
24. Bosanskohercegovački govori, u: Jezik u Bosni i Hercegovini (ur. S. Mønnesland), Institut za jezik u Sarajevu i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije, Sarajevo – Oslo, str. 15–51, 71–77.
25. Osobnosti pravopisne norme bosanskog, hrvatskog, crnogorskog i srpskog jezika; u: Bošnjački pogledi na odnose između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz, Graz, 2010, 169–179.
26. Dvije, tri ili više jezičkih politika u Bosni i Hercegovini danas, u: Jezička politika u BiH i njemačkom govornom području (zbornik radova s međunarodne konferencije održane 22. 3. 2011. u Sarajevu), Goethe-Institut Bosnien und Herzegowina, Sarajevo, 2011, 44–48.
27. Orijentalizmi u pripovijeci *Put Alije Đerzeleza* Ive Andrića, u: Austrougarski period u životu i djelu I. Andrića, zbornik s međunarodnog skupa, Institut für Slawistik, Graz, 2011, 545–555.

28. Bosanskohercegovački lingvistički atlas: Dvije ankete i jedna izoglosa, u: Bosanskohercegovački slavistički kongres, Zbornik radova, Lingvistika, knjiga 1, Sarajevo, 2012, 171–183.
29. Jezička stvarnost u Bosni i Hercegovini, u: Socjolingwistyka, Polska Akademia Nauk, 28, Krakov, 2014, 121–135.
30. Sto dvadeset godina dijalektologije u Bosni i Hercegovini, u: Bosanskohercegovački slavistički kongres II, Zbornik radova, Lingvistika, knjiga 1, Slavistički komitet, Sarajevo, 2019, 423–439.
31. Razvoj dijalektologije u Bosni i Hercegovini, u: Zbornik radova u čast Josipu Liscu, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2020, 297–318.
32. Jezička anketa Zemaljskog muzeja u Sarajevu iz 1897. godine, u: Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu, Filozofski fakultet, Sarajevo, 2021, 15–29.
33. Govori kladanjskog i olovskog kraja u XIX vijeku, u: Bosanskohercegovački slavistički kongres III, Zbornik radova, Lingvistika, knjiga 1, Slavistički komitet, Sarajevo, 2022, 125–135.
34. Nazivi za daždevnjaka u Bosni i Hercegovini: Lingvogeografski pristup, u: Leksikologija i leksikografija I, Zbornik radova, ANUBiH, Sarajevo, 2022, 45–66.

III. Projekti

1. 1982–1994. saradnik u projektu “Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija i odnos prema savremenom jeziku”, Institut za jezik, Sarajevo. Obavio istraživanje u pet punktova: Tarevo (Kladanj), punkt br. 81 (1983); Tuholj (Kladanj), punkt br. 82a (1983); Milankovići (Olovo), punkt br. 83 (1983); Mokro (Sarajevo), punkt br. 51 (1986); Vijaka (Vareš), punkt br. 86 (2017)
2. 1994–1995. nosilac projekta “Dijalektologija bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika: Univerzitetska predavanja”, Otvoreno društvo Soros, Sarajevo, 1995, 120.
3. 1998–1999. rukovodilac bosanskog tima u izradi “Švedsko-bosanskog rječnika” (Svensk-bosniskt lexikon, Lexin, Skolverket), Stockholm, Švedska
4. 1999–2001. nosilac projekta “Norma i kultura bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika: Univerzitetska predavanja”, Otvoreno društvo Soros, Sarajevo RSS br. 1837/1999, XXVIII + 196.
5. 2001–2002. rukovodilac projekta “Interferentne pojave u maternjem jeziku učenika povratnika iz zemalja prijema”, Sarajevo

6. 2003–2007. rukovodilac projekta "Govor grada Sarajeva"
7. 2004–2005. saradnik projekta "Jezik u Bosni i Hercegovini", Institut za jezik u Sarajevu i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije, Oslo
8. od 2005. rukovodilac projekta "Općeslavenski lingvistički atlas", ANUBiH. Obavio istraživanje u tri punkta OLA (2005. i 2006): Vijaka (Vareš), OLA punkt br. 49; Lug (Jablanica), OLA punkt br. 58; Žepa (Rogatica), OLA punkt br. 61
9. 2005–2010. rukovodilac projekta pripreme *Rječnika bosanskoga jezika*
10. 2006–2007. rukovodilac Microsoftovog projekta prevođenja računarske terminologije s engleskog na bosanski
11. 2006–2007. rukovodilac projekta pripreme *Izabranih djela akademika Asima Pece I–VI*, ANUBiH i BFD, Sarajevo, 2017.
12. 2008–2021. rukovodilac više projekata *Slavističkog komiteta* u BiH (Biblioteka "Bosnistika", "Bosanskohercegovački slavistički kongresi" i dr.)
13. od 2010. rukovodilac projekta "Evropski lingvistički atlas", ANUBiH
14. od 2016. rukovodilac projekta "Bosanskohercegovački lingvistički atlas", ANUBiH i Slavistički komitet

Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet
Franje Račkog 1
71 000 Sarajevo

**Predmet: Izjava o saglasnosti sa kandidaturom za Šestoaprilsku nagradu
Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja**

Ja, Senahid Halilović (JMB: 220395818239, L. k. br.: 280M04TM0, izdata 25. 4. 2014. u MUP-u Sarajevo) izjavljujem da sam saglasan s odlukom Skupštine Slavističkog komiteta da me kandidira za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja.

Sarajevo, 23. 1. 2023.

Senahid Halilović

Na osnovu člana 18. Zakona o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 45/02), te člana 22. Statuta Udruženja Slavistički komitet, Skupština Udruženja Slavistički komitet na sjednici održanoj dana 28. 12. 2022. godine u 12 sati donijela je

ODLUKU

o pokretanju inicijative za kandidaturu akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja

Na godišnjoj sjednici Skupštine Udruženja Slavistički komitet u BiH, održanoj 28. 12. 2022. godine u 12 sati, jednoglasno je donesena odluka o pokretanju inicijative za kandidaturu akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja.

Sarajevo, 28. 12. 2022.
Br. 12-01/2022

Predsjednica Skupštine Slavističkog komiteta

Prof. dr. Amela Ljevo-Ovčina

- otkazom članstva na osnovu odluke Upravnog odbora. Isključenje iz članstva vrši se zbog grubog kršenja Statuta Udruženja, narušavanja ugleda Udruženja te kada član iz neopravdanih razloga zanemaruje vršenje svojih dužnosti.

Na odluku Upravnog odbora o otkazu članstva može se podnijeti prigovor Skupštini Udruženja u roku od 8 dana i odluka Skupštine je konačna.

V. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA I ORGANI

Član 18.

Organi Udruženja su:

- Skupština
- Predsjednik
- Upravni odbor

Član 19.

Za realizaciju konkretnih tematskih cjelina, odnosno zadataka, Skupština i Upravni odbor Udruženja mogu formirati radne grupe, stručne timove ili komisije čiji se djelokrug, vrijeme i način rada utvrđuju u odluci o formiranju.

Organi Skupštine su:

1. Uprava
2. Komisija za prijem novih članova
3. Komisija za Statut
4. Odbor za međunarodnu saradnju
5. Komisija za nagrade i priznanja
6. Nadzorni odbor
7. Sud časti

Član 20.

Udruženjem upravljaju članovi neposredno na Skupštini i posredno putem organa Udruženja.

Član 21.

Skupština je najviši organ "Slavističkog komiteta" i sačinjavaju je svi članovi Udruženja. Skupština zasjeda na redovnim sjednicama najmanje jednom godišnje, a vanredne sjednice zakazuju se prema potrebi.

Skupštinu saziva predsjednik Udruženja najmanje 15 dana prije njenog zasjedanja. Skupštinu je moguće sazvati i na zahtjev Upravnog odbora ili kada to zahtijeva najmanje jedna trećina članova Skupštine. Ako predsjednik Udruženja ne sazove Skupštinu u roku od 60 dana u slučajevima iz prethodnog stava, odluku o sazivanju Skupštine donijet će Upravni odbor.

Skupština odlučuje pravovaljano uz prisustvo natpolovične većine ukupnog broja članova. Ukoliko nedostaje predviđeni broj članova, Skupština se odgađa za pola sata, a nakon toga se održava s onolikim brojem članova koliko je prisutno, ali ne manje od jedne trećine redovnih članova.

Odluke Skupštine se donose natpolovičnom većinom glasova prisutnih članova.

Mandat članova Skupštine je četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Član 22.

Skupština odlučuje o svim bitnim pitanjima ostvarenja ciljeva i zadataka, odnosno djelatnosti, te o aktuelnim pitanjima uvrštenim u dnevni red. Poslovníkom o radu Skupštine bliže je uređen njen rad: zakazivanje sjednice, utvrđivanje dnevnog reda, izbor radnog predsjedništva, rad skupštinskih komisija, način i tok rasprave, donošenje odluka, izbor i opoziv članova, rad Skupštine u vanrednim okolnostima i druga važna pitanja.

Nadležnosti Skupštine su:

- donosi Statut, kao i izmjene i dopune Statuta, odlučuje o kriterijima i broju članova Skupštine, te odlučuje o drugim normativnim aktima iz svoje nadležnosti
- donosi godišnji program rada, programske sadržaje, kadrovsku osnovu, finansijski plan, te usvaja izvještaj o radu za prethodnu godinu
- odlučuje o završnom računu Udruženja te o predračunu prihoda i rashoda
- iz svojih redova bira predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Upravnog odbora Udruženja
- bira nove članove
- bira počasne članove na prijedlog Upravnog odbora
- odlučuje o zahtjevima upućenim Skupštini
- odlučuje o formiranju podružnica
- odlučuje o svim drugim pitanjima za koje nisu nadležni drugi organi

Član 23.

Članove Upravnog odbora bira Skupština Udruženja. Upravni odbor Udruženja broji 5 (pet) članova. Upravni odbor djeluje kao izvršno-operativni organ Skupštine. On je neposredni realizator Programa rada, koji donosi Skupština.

Gradsko vijeće Grada Sarajeva
Odbor za dodjelu Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva
Hamdije Kreševljakovića 3/1
71000 Sarajevo

Na Javni poziv o uslovima i načinu predlaganja kandidata za dodjelu "Šestoaprilske nagrade Grada Sarajeva" u 2023. godini (12. 12. 2022) Slavistički komitet prijavljuje kandidata Senahida Halilovića

U dva primjerka dostavljamo:

1. Odluku Skupštine Udruženja Slavistički komitet o pokretanju inicijative za kandidaturu akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja;
2. Detaljno obrazložen prijedlog kandidature akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva u oblasti nauke i obrazovanja;
3. Potpisanu saglasnost kandidata da prihvata kandidaturu;
4. Izvod iz Statuta Udruženja Slavistički komitet kojim se dokazuje da je Skupština najviši kolektivni organ upravljanja;
5. Dopis Vijeća Odsjeka za bosanski, hrvatski i srpski jezik Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu o podršci prijedloga Slavističkog komiteta;
6. Dopis Naučnog vijeća Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu o podršci prijedloga Slavističkog komiteta.

U Sarajevu, 23. 1. 2023.

Slavistički komitet

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik

Sarajevo, 16. 1. 2023. godine

SLAVISTIČKI KOMITET
Franje Račkog 1
Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel. *387 33 253 170

Predmet: Podrška inicijativi Slavističkog **komiteta** za kandidaturu akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva

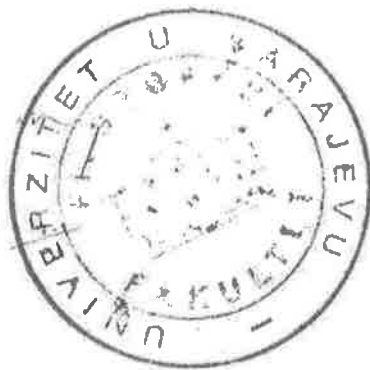
Poštovani,

Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik je na e-sjednici održanoj 16. 1. 2023. godine jednoglasno usvojio prijedlog Slavističkog komiteta o pokretanju inicijative za kandidaturu akademika Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva.

S poštovanjem,

Rukovodilac Odsjeka za bosanski, hrvatski i srpski jezik

Bernisa Puriš

Broj: 01/34/23
Datum: 20. 1. 2023.

Slavistički komitet BiH
Franje Račkog 1
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
slavisticki.kongres.bih@gmail.com

Predmet:

Podrška inicijativi Slavističkog komiteta za kandidaturu akademika prof. dr. Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva

Poštovani,

Institut za jezik UNSA je na 1. vanrednoj sjednici Vijeća Instituta u 2023. godini, održanoj 20. januara 2023. godine, usvojio zaključak da se jednoglasno usvaja prijedlog Slavističkog komiteta i pruža puna podrška za pokretanje inicijative za kandidaturu akademika prof. dr. Senahida Halilovića za Šestoaprilsku nagradu Grada Sarajeva.

Srdačno,

DIREKTOR

Dr./sc. Jasmin Hodžić